

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.668/2017/4.szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Hamvas Ödön ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek – **alperes neve (címe)** szám alatti lakos alperes ellen sérelemdíj megfizetése iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2017. április 27. napján kelt 4.P.22.490/2016/8. számú ítélete ellen a felperes részéről 10. és 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

R É S Z Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletének az élethez és testi épséghez fűződő személyiségi jog megsértésére alapított kereseti kérelmet elutasító rendelkezését **helybenhagyja**.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és ugyanezt a bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítja.

A felperes másodfokú eljárási költségét 5.000,- (Ötezer) Ft-ban állapítja meg.

A részítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperes 2009. őszén újsághirdetésre jelentkezve megvásárolta az alperes (X) forgalmi rendszámú gépjárművét, a vételár megfizetését részletekben vállalta. A személygépkocsit 2009. november 26-án hozta el az eladótól, a vételárból az első részletet fizette meg. Állítása szerint lakóhelyéhez közeledve a gépjármű több hibáját fedezte fel, folyt a fékolaj, lyukas volt a csomagtartó és a küszöbök is hiányoztak.

Miután a felperes a gépjármű vételárából a még fennálló részleteket nem teljesítette, az alperesi eladó vele szemben fizetési meghagyásos eljárást, majd a jogerős fizetési meghagyás alapján végrehajtást kezdeményezett.

A felperes a **(város neve)**-i Járásbíróság előtt 3.P.... szám alatt előterjesztett keresetében 1.500.000,- Ft nemvagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra hivatkozva, hogy a gépjármű elhozatala során, annak műszaki állapota miatt kiskorú gyermekével életveszélyben volt, ezért sérült az élethez és testi épséghez fűződő személyiségi joga.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatta a felperesnek az autó műszaki állapotára vonatkozó állításait. Beadványaiban kérte, a bíróság a „felperes beadványát az idő eltelte miatt utasítsa el”.

A felperes az időközben többször szünetelő eljárás során keresetét módosította és kérte, a bíróság tiltsa el az alperest a becsületét és jóhírnevét sértő kijelentések megtételétől. Álláspontja az volt, az alperes öt nyilatkozataiban valótlanul csalónak tüntette fel, ezzel személyiségi jogát megsértette.

Az alperes a módosított keresettel kapcsolatban előterjesztett ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy a felperes jóhírnévhez fűződő jogát sértő kijelentéseket tett volna.

A keresetmódosításra figyelemmel a **(város neve)**-i Járásbíróság 3.P... számú végzésével megállapította hatásköre hiányát és elrendelte a keresetlevél áttételét az elsőfokú bírósághoz.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Határozatának indokolásában rámutatott, a felperes becsület és jóhírnév megsértéséhez kapcsolódó kereseti kérelme a Pp. 146. § (1) bekezdése alapján meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül, amely nyilvánvalóan más jogviszonyból ered, mint az eredetileg előterjesztett keresete, amelyben a testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogának megsértését állította. Így az eredeti kereseti kérelme alapján vizsgálta a személyiségi jogsértést. Megállapította, a felperes 2009. november 26-án hozta el a gépjárművet az alperestől, ehhez képest 2014. december 10-én terjesztette elő kereseti kérelmét. Ezzel összefüggésben rámutatott, az alperes már a **(város neve)**-i Járásbíróság előtt, majd a törvényszéken folytatódó eljárásban is hivatkozott a gépjármű birtokbaadása óta eltelt hosszabb időre és erre figyelemmel is kérte a kereset elutasítását. Beadványát – tartalmát tekintve – elévülési kifogásnak minősítette és a Ptk. 324. § (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a követelés elévült, bíróság előtt nem érvényesíthető.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását, másodlagosan annak megváltoztatását és az alperes keresete szerinti marasztalását kérte. Érvelése szerint az elévülést a bíróság hivatalból vizsgálta, mert arra kifejezett elévülési kifogás formájában az alperes nem hivatkozott.

A fellebbezés annyiban **alapos**, hogy az elsőfokú bíróság tévesen minősítette a felperes keresetmódosítását meg nem engedett keresetváltoztatásnak, emiatt jogszabálysértően mellőzte a felperes becsület, jóhírnév megsértésével kapcsolatban előterjesztett kereseti kérelmének érdemi vizsgálatát.

A periratokból megállapíthatóan a felperes eredeti kereseti kérelmében az élethez és testi épséghez fűződő személyiségi jogának megsértése miatt 1.500.000,- Ft nemvagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 84. § (1) bekezdés e) pontja alapján. Kereseti kérelmét először P...2015/4., majd P...2016/1. szám alatt módosította és – tartalmát tekintve – a rPtk. 84. § (1) bekezdés b) pontja alapján a jogsértő alperes eltiltását kérte a becsületét, jóhírnevét sértő magatartás tanúsításától. A periratokból megállapítható, hogy a sérelmezett magatartásokat az alperes a „közéletben” és a perben tanúsítja a felperes szerint amiatt, hogy a hibás gépjármű kapcsán köztük a viszony megromlott. Így előterjesztett kereseti kérelmei egymással valóságos tárgyi keresethalmazatot alkotnak, amelyek egymástól jól elkülöníthetők, ezért az ítéletábra a Pp. 213. § (2) bekezdésének alkalmazásával részítélettel döntött.

Nem ért egyet ugyanakkor az ítéletábra az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával atekintetben, hogy a felperes keresetmódosítása meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősülne az alábbiakra figyelemmel:

A Pp. 146. §-a keresetváltoztatás címszó alatt tárgyalja a keresetnek az elsőfokú eljárás folyamán történő megváltoztatására vonatkozó szabályokat. A törvény nem határozza meg, hogy milyen perbeli cselekmények tartoznak a keresetváltoztatás fogalmába, ezzel szemben negatív követelményként rögzíti, hogy mely cselekmények nem sorolhatók ide. Ebből ugyanakkor az is következik, hogy – szemben az eljárásjogi jogtudomány álláspontjával – a törvény a keresetváltoztatást olyan gyűjtőfogalomnak tekinti, amelybe beletartozik minden olyan eset, amikor a felperes az eredeti keresettől a törvény által megszabott határok között bármilyen módon eltér. Az ilyen keresetváltoztatás fogalma felöleli a kereset felemelését, leszállítását, az eredetileg perbe nem vont alperesekre való kiterjesztését, továbbá az eredeti kereset helyébe másik kereset állítását. Jelen esetben tehát eljárásjogi értelemben keresetváltoztatás történt úgy, hogy a felperes az eredeti kereseti kérelmétől nem állt el, annak fenntartása mellett egy újabb, további kérelmet terjesztett elő, ezzel tárgyi keresethalmazat keletkezett. A kereseti kérelmek pedig ha csak lazán is, de egymással összefüggnek, hiszen utóbbit az időben első kereseti kérelem alapját is képező hibás teljesítés, állított életveszélyt okozó helyzet miatt a felek között kialakult rossz viszony és az ebben tanúsított alperesi magatartás kapcsán terjesztette elő a felperes. Így az az elsőfokú bíróság által idézett Pp. 146. § (1) bekezdése alapján sem minősül meg nem engedett keresetváltoztatásnak.

Lényeges ugyanakkor, hogy sem a keresetváltoztatás előtt, sem azt követően nem tartozott a jogvita a kötelező jogi képviselő esetkörébe, hiszen korábban a Pp. 22. § (1) bekezdése alapján a járásbírósnak kellett eljárnia, a keresetmódosítás után pedig a 23. § (1) bekezdés ga) pontja alapján a törvényszéknek, így a jogvita nem esett egyik szakaszban sem a Pp. 73/A. § (1) bekezdésében írt kötelező jogi képviselő hatálya alá (73/A. § (1) bekezdés bb) pontja). Emiatt az ügyben a keresetváltoztatás időbeli korlátja sem érvényesülhet (Pp. 146/A. §), vagyis a felperes keresetét a 146. § (1) bekezdésének megfelelően az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig bármikor jogosult volt megváltoztatni. Megjegyzi az ítéletábra, hogy e kereseti kérelem hiányában az elsőfokú bíróságnak a per tárgyalására hatásköre sem lett volna, hiszen a keresetlevél áttételére is csak a keresetmódosítást követően, arra figyelemmel került sor.

Mivel az elsőfokú bíróság eltérő eljárásjogi álláspontja folytán az utóbb előterjesztett kereseti kérelmet érdemiben nem vizsgálta, az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a jóhírnév megsértésére alapított igény tárgyában a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította.

Egyetért ugyanakkor az ítéletábra az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával az alperes elévülési kifogását illetően a nemvagyonai kártérítéssel összefüggésben. A Pp. 3. § (2) bekezdése értelmében a bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakzerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe. A perbeli esetben az alperes nyilatkozatai – különös tekintettel a P...2016/3. szám alatt tett nyilatkozatára – tartalmukban egyértelműen elévülési kifogásnak minősülnek (Ptk. 204. § (3) bekezdés), süllyal értékelve azt is, hogy jogi képviselő nélkül járt el, így nem volt elvárható, hogy jogilag szakszerűen fejezze ki magát védekezéséről. Helyesen ítélte azt megalapozottnak is az elsőfokú bíróság, aminek jogkövetkezménye, hogy a követelés állami úton, bíróság előtt a továbbiakban nem kikényszeríthető. Megjegyzi az ítéletábra, a felperes is csupán az alperes nyilatkozatának értelmezését vitatta fellebbezésében, az elévülés tényét nem.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes élethez és testi épséghez fűződő személyiségi joga megsértésére alapított nemvagyonai kártérítési igényét elutasító rendelkezését a Pp. 213. § (2) bekezdése alapján részítélettel helybenhagyta (Pp. 253. § (2) bekezdés), az objektív jogkövetkezmény alkalmazására irányuló kereseti kérelme kapcsán viszont

az eljárás megismétléséről döntött, ebben a részében hatályon kívül helyezve az elsőfokú ítéletet (Pp. 252. § (2) bekezdés).

A részbeni hatályon kívül helyezésre figyelemmel az ítélőtábla a felperes másodfokú eljárásban felmerült költségét a kifejtett jogi képviselési tevékenységgel arányosan a (32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdés) Pp. 252. § (4) bekezdése alapján csupán megállapította, annak viseléséről a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak kell döntenie.

Szeged, 2018. március 1.

Dr. Kiss Gabriella s.k.	Bálint Attila s.k.	. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró